

ΑΠΟΨΕΙΣ

Αργύρης Αργυριάδης

«No farmers, no food»

05/02/2024 16:00

f FACEBOOK

t TWITTER

c COMMENTS

Στις κρίσες νύχτες του χειμώνα το πολιτικό θερμομέτρο, πανευρωπαϊκά, ανεβαίνει. Αγρότες από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες (Γαλλία, Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Ολλανδία, Ρουμανία, Πολωνία) έχουν ξεσηκωθεί καταγγέλλοντας, μεταξύ άλλων, «την ασυνέπεια των ευρωπαϊκών πολιτικών», τη συσσώρευση περιπλοκών περιβαλλοντικών κανόνων, τον αθέμιτο ανταγωνισμό από το εξωτερικό και τα χαμηλά εισοδήματά τους. Τη συνήθη ησυχία της ευρωπαϊκής γειτονιάς της «Πλατείας Λουξεμβούργου» -όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου- διέκοψε επιτακτικά ο θόρυβος από την εισβολή περισσότερων από 1.000 τρακτέρ ευρωπαίων αγροτών.

Στον ίδιο τόνο, συγκεντρώνονται στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο της Agrotica, οι Έλληνες αγρότες. Συνοπογράφουν τα ανωτέρω αιτήματα, αλλά έχουν και τα δικά τους. Η ελληνική γεωργία απασχολεί σήμερα 528.000 αγρότες, δηλαδή το 12% του συνολικού εργατικού δυναμικού, καθιστώντας τη γεωργία τον κλάδο που απασχολεί τα περισσότερα άτομα στην Ελλάδα. Παράγει, όμως, μόνο το 3,6% του εθνικού ΑΕΠ (περίπου 15 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως). Την ίδια στιγμή, η συνολική Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Εκταση ανέρχεται στα 28.244.498,8 στρέμματα, μειωμένη κατά 18,8% (34.779.290,1) από το 2009. Επίσης, το 2020 οι ζωικές μονάδες ανέρχονταν στις 1.986.667, μειωμένες κατά 18,2% από το 2009. Τα στοιχεία είναι αμείλικτα. Η συνεισφορά στο ΑΕΠ είναι δυσανάλογη του απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού, ενώ όλο και λιγότεροι ασχολούνται στη χώρα μας με τον πρωτογενή τομέα.

Ωστόσο, δεν μπορεί μία χώρα -πόσω μάλλον η Ευρωπαϊκή ήπειρος- να εξαρτάται από τρίτους σχεδόν για το σύνολο των διατροφικών αναγκών των κατοίκων της. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι στη χώρα μας, ακόμη και για το μαλακό σιτάρι, η αυτάρκεια κυμαίνεται από έτος σε έτος από 10% έως 15%. Η καλλιέργεια των σιτηρών είναι ασύμφορη ακόμη και σήμερα που οι τιμές είναι σχετικά αυξημένες. Από τα ανωτέρω καθίσταται εναργές ότι οι εθνικές ή διευρωπαϊκές πολιτικές για τον πρωτογενή τομέα χρήζουν ολικής αναμόρφωσης.

Στην Ελλάδα, ειδικότερα, οι νέες πολιτικές πρέπει να κινηθούν σε τρεις άξονες. Τον αμιγώς οικονομικό, το θεσμικό και τον κοινωνικό. Στον πρώτο άξονα είναι πρόδηλο ότι απαιτούνται παρεμβάσεις στο κόστος παραγωγής, όπως η μείωση του φόρου κατανάλωσης αγροτικών καυσίμων, η μείωση του ΦΠΑ, η πάταξη της παράνομης διακίνησης προϊόντων από άλλες χώρες που βαρφίζονται Ελληνικά και η θέσπιση αγροτικών ενεργειακών κοινοτήτων, ώστε να μειωθεί το ενεργειακό κόστος μέσω της παραγόμενης ενέργειας.

Στον θεσμικό τομέα απαιτείται η δημιουργία νέων δομών για την αξιοποίηση εγκαταλειμμένων ιδιωτικών και δημόσιων εκτάσεων (μόνον το Δημόσιο έχει στην κυριότητά του περισσότερα από 640.000 στρέμματα αγροτικών εκτάσεων). Στον τρίτο άξονα που ονομάσαμε «κοινωνικό», στην ουσία αναφερόμαστε σε πολιτικές που τέμνουν εγκάρσια τους άλλους δύο και θέτουν στο επίκεντρο τον ίδιο τον αγρότη αλλά και τον τρόπο οργάνωσης της παραγωγής. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται αύξηση του μορφωτικού επιπέδου των αγροτών, εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες και απόκτηση νέων δεξιοτήτων.

Στον τρόπο παραγωγής απαιτείται ανάδειξη του κρυμμένου θεσμού της εθνικής οικονομίας. Πρόκειται για τον βασισμένο θεσμό των αγροτικών συνεταιρισμών που μολοντί το θεσμικό πλαίσιο του αλλάζει κάθε 4-5 χρόνια στην ουσία τα προβλήματα δεν αντιμετωπίζονται. Και το βασικότερο αυτών είναι η υπερχρέωσή τους. Σε όλη την Ευρώπη, η αγροτική παραγωγή, οργανώνεται μέσα από τους συνεταιρισμούς. Στη χώρα μας οι περισσότεροι εξ αυτών έχουν τρομερές υποδομές -απόρροια των γαλαντόμων επιδοτήσεων του παρελθόντος- αλλά στερούνται κεφαλαίων κίνησης και στελέχωσης.

Ακόμη και οι βιώσιμοι συνεταιρισμοί δεν έχουν απαλλαγεί από τα υπέρογκα δάνεια της πτωχευμένης Αγροτικής Τράπεζας, με αποτέλεσμα να υπονομεύεται κάθε δυνατότητα ανάπτυξής τους. Μία λύση θα ήταν -σε περιβάλλον μεταπώλησης όλων των «κόκκινων δανείων» σε ονομαστικές αξίες που κατά μέσο όρο δεν ξεπερνά το 10%- τα τελευταία να εξαγοραστούν από τους υφιστάμενους διαχειριστές τους (σήμερα κυρίως Intrum και ΡQH). Αγοραστής θα μπορούσε να είναι είτε το Ελληνικό Δημόσιο είτε η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, θέτοντας τέλος στο φαύλο κύκλο υπερχρέωσης και απελευθερώνοντας τις κρυμμένες δυνάμεις της εθνικής αγροτικής οικονομίας.

«Δημοσιεύθηκε στη "Μτκ" στις 04.02.2024

Δημοφιλείς Απόψεις

Νίκος Ηλιάδης

«Μεγάλη Τρίτη» για το Flyover η 16η Απριλίου. Του Νίκου Ηλιάδη

11/04/2024 07:00

Νίκος Ηλιάδης

Flyover: Όπως στο μετρό, έτσι και τώρα εκείνοι που φταίει είναι... οι παλαχοχριστιανοί. Του Νίκου Ηλιάδη

10/04/2024 07:00

Σοφία Χριστοφορίδου

Τα προβλήματα του γάμου και... η ανάλωση της ΔΕΘ

08/04/2024 20:24

Νίκος Οικονόμου

Πού θα κριθεί ο Κυριάκος Μητσοτάκης

07/04/2024 19:30

Κώστας Μπλιάτσας

Το περιπολικό, το ταξί και η ανασφάλεια των πολιτών

07/04/2024 22:00

Αργύρης Αργυριάδης

Γυνακοκτονία και συστηματική αποστεγία

08/04/2024 19:00

Θωμάς Τσίμας

Συνέδριο της ΝΔ

07/04/2024 21:45